

Dematek OutLook

Nr 1 2013

Dematek utför riskanalyser

Service avgörande
för SCA Obbola

Vad innebär risker för dig?

Det kan vara svårt att definiera vad som är en risk. Det som en person bedömer som ofarligt kan i någon annans ögon verka som något jättefarligt. Tidigare har dessutom också risker setts som något som ingår i jobbet. Något ofrånkomligt om man överhuvudtaget skall få något utfört. På grund av att alla människor är olika så blir bedömningar olika från fall till fall. I vissa fall kanske man inte ens inser att det finns risker i det man gör för man har inte tillräcklig erfarenhet eller utbildning. Detta om man inte har ett väl fungerande system för att utvärdera och bedöma risker. Som man kontinuerligt arbetar med.

Lyckligtvis så har synen på hur stora risker man kan ta ändrats och i och med det har även arbetsplatsolyckor etc. minskat genom åren. Skillnaden ligger i hur vi i dag hanterar risker, och arbetat med att minimera eller helt förhindra dessa. Men medvetenheten har också ökat och från att ha varit något som sopats under mattan så är detta numera också en viktig fråga i koncernledningar och styrelserum. Frågan har fått större dignitet än tidigare vilket naturligtvis är bra.

Trots detta är det förvånansvärt få som känner till när man bör eller till och med skall göra en riskanalys eller hur man gör den. Därför har vi under ett antal år erbjudit våra kunder riskanalyser som en del i vårt helhetsutbud. Vi genomför riskinventering, utvärderar sannolikhet för att det skall inträffa, vilka konsekvenser det skulle få och levererar en rapport med förslag på eventuella åtgärder för att bygga bort riskerna. Det kan röra sig om så enkla saker som var man skall ställa upp en svängkran till mer komplexa maskiner och anläggningar. Läs mer på sidorna 6–7 om Stenno Forsberg och hans arbete. Resultatet kan vara att man behöver utbilda sig, att instruktioner behöver kompletteras

eller att man får utföra justeringar på maskinen eller anläggningen så att riskerna minimeras. Allt utfört på samma systematiska sätt varje gång så att det är lätt att känna igen sig i rapporten. Det blir helt enkelt lättare för alla inblandade att få en enad syn på risknivån. Med denna i bagaget har man sedan lättare att fatta riktiga beslut, som leder till en säkrare vardag men också till ökad lönsamhet. För självklart är det så att en säker arbetsplats är en lönsammare arbetsplats än en där medarbetarna känner sig otrygga.

Jonas Hörnfeldt
VD, Dematek AB

Ansvarig utgivare: Jonas Hörnfeldt
Produktion: Karlöf Marknadsföring AB, www.kundtidningar.nu
Adressändring: dematek@dematek.se
Framsida: Michael Nilsson, Dematek och Tommy Kvist, SCA Obbola.

då SCA Obbola investerade i ny halvportalkran

– Vid upphandlingen av halvportalkranen var det ganska jämnt mellan företagen vad gäller pris och prestanda. Det som avgjorde till Demateks fördel var närheten till service, säger Tommy Kvist, underhållsingenjör på SCA Obbola.

Vid Obbolaön i Umeälvens utlopp ligger SCA Obbola AB. Hit kommer var sjätte minut en långtradare med massaved som ska bli till papp (liner). Liner är ytskiktet på wellpappkartonger och vid anläggningen produceras cirka 425 000 ton per år. Det papper som produceras i pappersmaskinen samlas på stora pappersvalsar (tambourer). Tambouren väger, fylld med papper, 55 ton och den lyfts av en halvportalkran från pappersmaskinen till rullmaskinen en gång i halvtimmen. Det innebär mellan 1400 till 1500 ton papper per

dygn! Och produktionen går för högtryck, dygnet runt, året runt. Det var därför naturligt att den gamla halvportalkranen från ASEA började bli uttjänt, då den varit i drift dagligen sedan 1975.

– För mig började det här projektet våren 2010 då SCA begärde in en budgetoffert på en ny halvportalkran, för att kunna äska pengar till investeringen. Som nästa steg gick de ut i en upphandling i början av 2012, säger Ulf Norberg, då ansvarig säljare och idag på Demateks teknikavdelning.

”Det nya var givetvis styrsystemet med frekvensomriktad drift och Demags CAN Bus-styrning. Dessutom en säkerhetsfunktion, som innebär att en givare känner av när båda krokarna fått grepp om tambouren”

– Den nya kranen, med modernt styrsystem, går mycket mjukare än den förra, säger Tommy Kvist, underhållsingenjör på SCA Obbola.

All service hos SCA

– Det var ganska jämnt mellan företagen som lämnade anbud. I varje fall vad gäller pris och prestanda.

Det som avgjorde till Demateks fördel var närheten till service, säger Tommy Kvist.

Sedan 30 år tillbaka har nämligen Demateks serviceingenjör Michael Nilsson varit stationerad och utfört service på all lyftutrustning hos SCA Obbola. Först som anställd hos ASEA och sedan några år tillbaka i Demateks serviceorganisation.

– Jag arbetar i stort sett heltid med service på SCA Obbola, säger Michael Nilsson. SCA har serviceavtal med Dematek och jag utför all löpande service på ett 50-tal traverser och telfrar.

Nytt styrsystem och mer säkerhet

Installationen skulle ske under en vecka i september då man ändå planerat ett driftstopp. Då det var begränsat med tid för installationen var det extra viktigt att vara noggrann med planeringen. Projektledare för leveransen var Thomas Henriksson på Dematek.

– I det här fallet var förutsättningarna givna vad gäller mått och prestanda. De ville ha en likadan kran som tidigare. Det nya var givetvis styrsystemet med frekvensomriktad drift och Demags CAN Bus-styrning. Dessutom en säkerhetsfunktion,

som innebär att en givare känner av när både krokarna fått grepp om tambouren. Först då tänds två lampor som klar-signal att lyfta, säger Thomas Henriksson.

Den nya halvportalkranen är av modellen ZHPW med en maxlast på 31,5 + 31,5 ton och en spännvidd på 15,35 meter. Höjdskillnaden mellan de bägge rälsarna är 6,75 meter och Dematek bytte också rälsarna samt strömskenan som sitter på den övre rälsen. Även ett reservdelspaket ingick i ordern.

Mjukare drift

– Vi var fem man från Dematek på plats och montaget av kranen gick som beräknat, säger Michael Nilsson. Det enda problemet var att Inspecta krävde att kranen skulle överlastas 10 % för att den skulle godkännas för drift. Det tog lite tid att få tag i vikter så vi kunde uppnå 70 ton att lyfta, men det gick till slut och kunden fick sitt godkännande.

Fredag den 14 september var Dematek klara med slutmontage samt programmering och kunde lämna över den nya halvportalkranen till SCA Obbola.

– Den nya kranen, med ett modernt styrsystem, går mycket mjukare så det har varit lite av en omställning för operatörerna. Efter lite initiala driftstörningar fungerade allt som det skulle och vi är nöjda med vår nya kran, avslutar Tommy Kvist ●

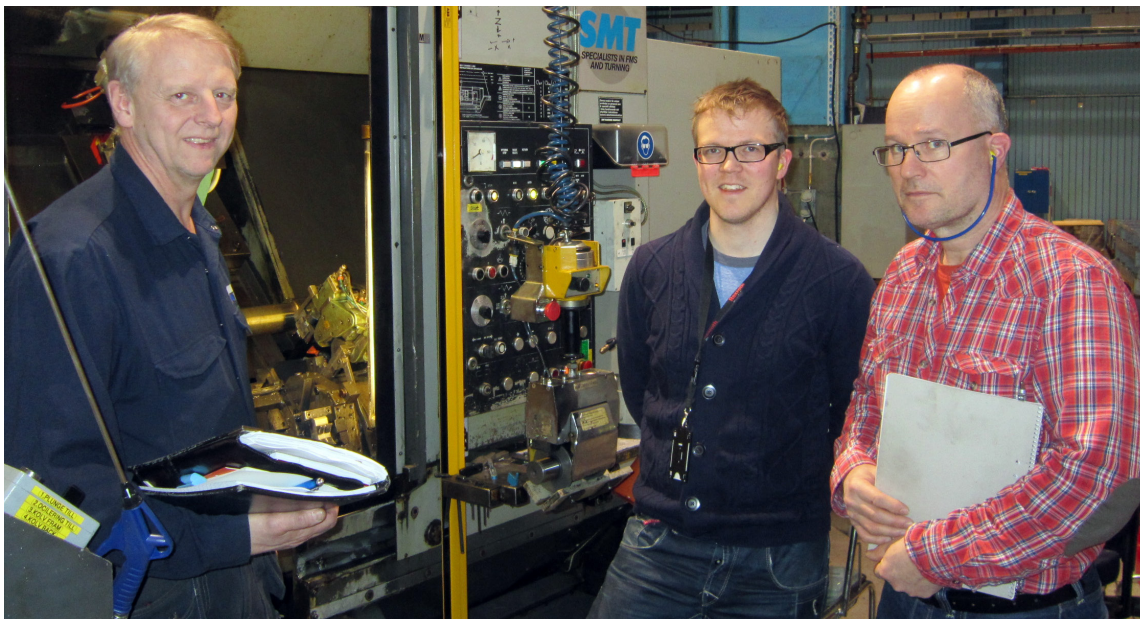

Tommy Kvist, SCA, manövrerar den nya helportalkranen under överinseende av Demateks Michael Nilsson.

Låt Dematek utföra **RISKANALYS** på ert företag!

Förutom produkter, lösningar, service och utbildning tillhandahåller Dematek ett brett utbud av tjänster. En tjänst som det är allt större efterfrågan på är utförandet av riskanalyser. För att få reda på mer fick vi möjlighet att ställa några frågor till Stenno Forsberg, service-tekniker på Dematek med lång erfarenhet inom området.

Demateks Stenno Forsberg har sedan 2010 utfört cirka 400 riskanalyser på olika maskiner hos Bosch Rexroth Teknik AB i Örnsköldsvik. På bilden syns från vänster Stenno Forsberg samt Patrik Krekula och Hans Lind från Bosch Rexroth.

Hur länge har du arbetat med att utföra riskanalyser?

– Jag arbetade tidigare på ABB Service och när vi skulle bygga om traverskranar ingick det att utföra riskanalys. Gick därför en utbildning inom Riskanalys 1998. Sedan har jag utfört ett stort antal riskanalyser hos olika företag.

Varför ska man göra riskanalys?

– Att utföra riskanalyser är ett lagkrav och ingår i det systematiska arbetsmiljöarbetet, finns som krav i Arbetsmiljölagen, samt i vårt fall tillhörande föreskrifter för lyftanordningar (AFS 2006:6 Användning av lyftanordningar och lyftredskap). Dessutom minimerar man riskerna för framtida problem för operatören och eventuella produktionsstopp i verksamheten.

Vad innebär det att göra en riskanalys?

– Riskanalysen gäller alla typer av maskiner inklusive lyftanordningar och det är lika aktuellt när du köper en ny maskin som när du har en befintlig maskinpark. I en riskanalys ingår analys av arbetsplatsen i sin helhet, hela maskinparken och även delar av verksamheten. Vi analyserar var riskerna finns och hur man kan förhindra olyckor. Det handlar om att systematiskt gå igenom riskerna i maskinen och jämföra den mot relevanta krav i föreskrifterna. Med hjälp av

riskanalysen bedöms riskkällor och risker. Med det som underlag tar man fram en avvikelserapport/handlingsplan med vilka risker som finns, vilka åtgärder som behöver vidtas. Hur stort riskmått som respektive risk har, (sannolikheten att det ska hända och konsekvensen av risken. De risker som får höga poäng måste åtgärdas snarast) vem som är ansvarig för respektive punkt samt hur åtgärden skall följas upp. Riskanalys är ett levande dokument som ska följas upp regelbundet.

Hur lång tid tar det?

– Det är givetvis olika beroende på vilken typ av maskin som riskanalysen ska utföras på. T.ex. en pelarslip där det kan ta cirka en timme att utföra en riskanalys, eller en travers där utförandet kan ta mellan fyra till åtta timmar beroende på storlek och komplexitet. I riskanalysen upprättas tillhörande dokumentation.

Vad blir resultatet efter att du gjort en riskanalys?

– Jag upprättar en inventarielista över vilka maskiner som det gjorts riskanalys på och vilka risker som har blivit identifierade på respektive maskin. Därefter går jag igenom dokumentationen med kunden. Oftast är det en hel del punkter att åtgärda, från 2–3 till kanske 10 olika punkter. Vi kan också erbjuda oss att hjälpa till med

förslag på åtgärder och även utföra åtgärderna av de risker som har blivit identifierade.

– Det är viktigt att kunden får ett beslutsunderlag för sin utrustning, för att han ska kunna fatta rätt beslut angående, ombyggnad, ny investering osv samt att han vet att han har en säker utrustning för sin produktionspersonal.

Ge exempel på ett företag där du gjort riskanalyser.

– Ett aktuellt exempel är Bosch Rexroth Teknik AB, som ligger strax utanför Örnsköldsvik. De har under flera år arbetat med att skapa en säkrare arbetsmiljö för produktionspersonalen (SAM). I det projektet ingår det att utföra riskanalyser på alla deras maskiner och även när en ny maskin installerats. Jag började utföra riskanalyser under 2010 och fram till början av 2012 har jag utfört cirka 400 riskanalyser på alla deras olika maskiner. Det här är det största enskilda projektet jag haft inom området.

Ökar efterfrågan?

– Ja, många företag, speciellt mindre och medelstora men även stora företag behöver hjälp med denna tjänst, men vet ej vart de ska vända sig. Jag råder de som läser detta, och ännu inte har utfört en riskanalys på sina maskiner, att kontakta Dematek för förslag ●

Robert Sandén, Dematek och Peter Ohlsson, IUT Industriell Ugnsteknik Sweden AB.

IUT Industriell Ugnsteknik har utvecklat högteknologiska vagnar försedda med Demag hjulblock DRS

Millimeternoggrannhet och hög prestanda var kraven när IUT skulle konstruera nya vagnar för transportsystemet till sina industriugnar. Företaget valde att använda sig av Demag hjulblock DRS – standardmoduler för åkverk till maskiner och anläggningar med hjultryck upp till 40 000 kg.

På IUT Industriell Ugnsteknik Sweden AB sker utveckling och tillverkning av stora el- och gasuppvärmda industriugnar för värmebehandling av aluminium, komposit och gummi. Dessutom tar företaget fram de transportvagnar som krävs för att frakta materiel till och från ugnarna. IUT ligger i Härryda, utanför Göteborg, där det mesta av tillverkningen sker. Företaget grundades 1946 och omsätter cirka 60 miljoner kronor. Mellan 10 och 20 ugnar, med tillhörande hanteringsystem, tillverkas per år och det mesta exporteras. I Sverige är en stor kund aluminiumproducenten Sapa.

Industriugnar till Kina

– Nu låter vi tillverka två ugnar i Kina, som ska användas i en fabrik där. Ugnarna är 32 meter långa och 5 meter breda, för åldring av aluminiumprofiler på 30 meters längd till höghastighetståg. Till dessa ugnar var även vårt uppdrag att ta fram ett lämpligt transportsystem. Vid tidigare produktion av transportvagnar har vi använt Demag hjulblock DRS, med mycket bra resultat och kontaktade därför Dematek även denna gång för att få ett lämpligt förslag på lösning, berättar Peter Ohlsson på IUT Industriell Ugnsteknik Sweden AB.

Demag hjulblock DRS är ett löphjulsystem som kan användas i många typer av applikationer och som passar perfekt i drivningssystemet. Åtta noggrant stegindelade storlekar för upp till 40 ton maxlast per hjul ger passande hjulblock för varje applikation. Och det stora urvalet löphjul samt speciellt framtagna löphjulsformer gör det möjligt att anpassa en applikation till alla möjliga skenutföranden och driftbetingelser. Allt klart att montera och till ett bra pris.

Millimeternoggrannhet

Till de aktuella vagnarna krävdes dock en lite annorlunda lösning.

– I det här fallet gällde det tre större vagnar, cirka 8 meter långa och 4 meter breda, med tre mindre vagnar placerade ovanpå för transport i sidled.

Vagnarna skall köras, med material till ugnarna, på en 275 meter lång räls inne i fabriken. Till denna lösning ville vi ha möjlighet att köra vagnarna mer exakt än tidigare och kunna positionera med millimeternoggrannhet. I och med att kunden har behov att köra så långsamt

”Det här är en unik
högteknologisk
lösning som vi är
helt ensamma om
på marknaden”

är det risk för att motorn kan brinna upp om den inte kyls ordentligt. Vi behövde därför en extern fläkt som kunde kyla motorn vid låg hastighet. Jag specificerade våra krav och kontaktade därefter Dematek, säger Peter Ohlsson.

Skräddarsydd lösning

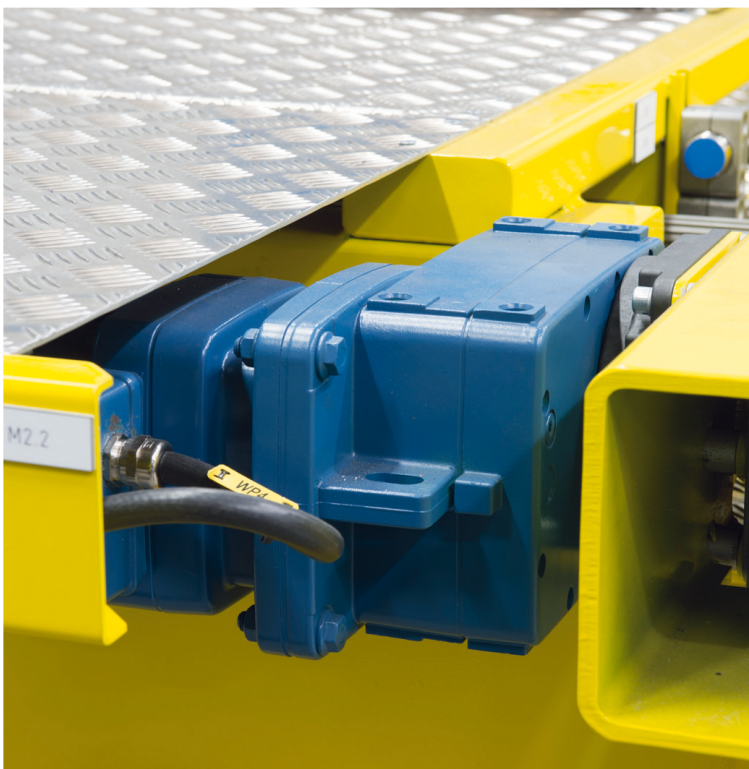
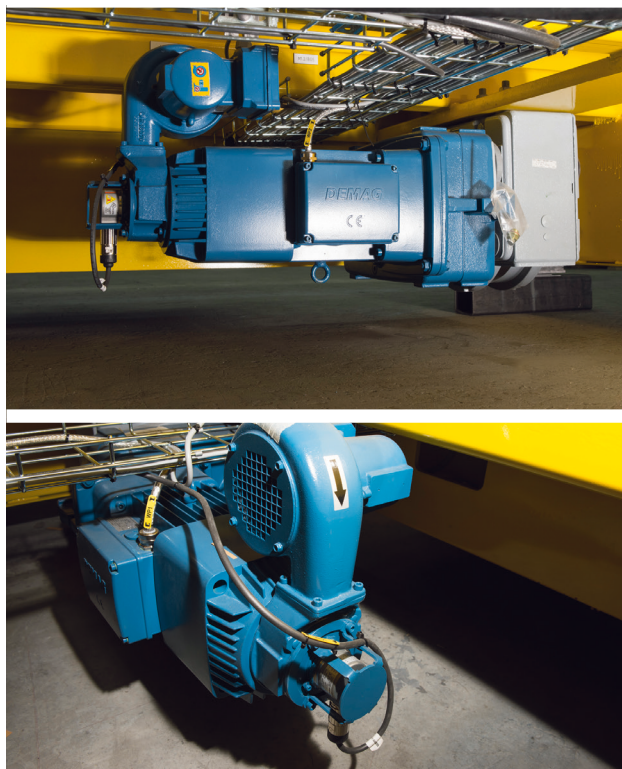
– Man ville uppnå vissa egenskaper på motorerna och inte ha för högt startmoment utan möjlighet att kunna gå från väldigt låga frekvenser till höga, säger Robert Sandén, säljare på Dematek.

På Dematek blev teknikern Joakim Brännlund ansvarig för att ta fram en lämplig lösning till IUT.

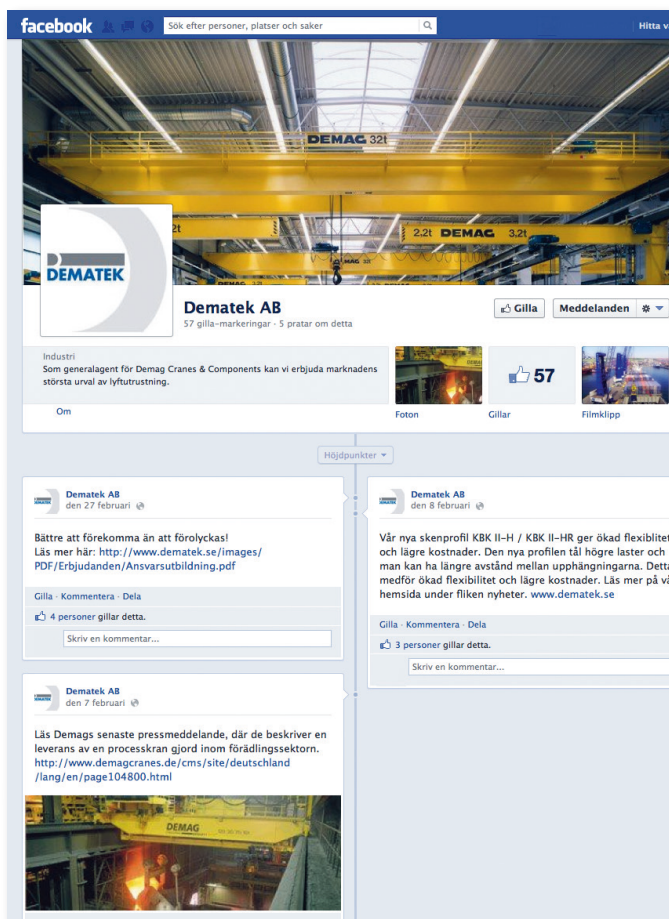
– De mindre vagnarna skulle ha en egen vikt på 2,2 ton, med möjlighet att lasta 16 ton och en hastighet om max 10 meter i minuten, medan de större vagnarna hade en egen vikt om 12 ton och en hastighet om max 75 meter per minut. Vi använde oss av standardprodukter ur vårt DRS-sortiment, som kombinerades så att det skulle passa IUT:s krav. En stor fördel med den här hjulblocksserien är att den är så flexibel att det enkelt går att anpassa till olika kunders krav och önskemål, säger Joakim Brännlund.

På den stora vagnen användes Demag hjulblock DRS315 (hjul diameter 315 mm) och på de mindre vagnarna hjulblock DRS125 (hjul diameter 125 mm). För att klara kylningen så försågs hjulblocken på de större vagnarna med externa Demag kylfläktar. Dessutom levererades växel, motor, broms och pulsgivare från Demag. Produktionen av vagnarna skedde hos IUT i Härryda.

– Med de här transportvagnarna har vi fått en unik högteknologisk lösning som vi är helt ensamma om på marknaden. Allt har fungerat efter ritningarna och vi kan nu leverera dessa vagnar till sin slutdestination i Kina. Vi är mycket nöjda med samarbetet med Dematek och den skräddarsydda lösningen de levererat. Det är högsta kvalitet rakt igenom, avslutar Peter Ohlsson ●

Hjulblock DRS är flexibelt och går enkelt att anpassa till olika kunders krav. För att kyla motorn vid låg hastighet försågs hjulblocken till IUT:s större vagnar med externa Demag kylfläktar.

Dematek satsar på att synas

Under 2013 intensifierar Dematek marknadsföringen och det nya året startades upp med releasen av den nya hemsidan.

– Marknadsföringen är allt viktigare i lite kärvare tider. Det är då det går att ta marknadsandelar. Därför fortsätter vi nu under 2013 att synas på ett kraftfullt sätt och berätta om våra lösningar i många olika media, säger Claes Hörnfeldt, marknadsansvarig på Dematek AB.

I januari släppte Dematek sin nya hemsida, www.dematek.se. Förutom en ny design, där det är lättare hitta än tidigare, innehåller den nya sidan mer information samt bilder på installerade kranar.

”Marknadsföringen är allt viktigare i lite kärvare tider. Det är då det går att ta marknadsandelar”

– På den nya hemsidan visar vi upp fler produkter än tidigare, exempelvis portalkranar, staplingskranar och tillbehör. Där finns också filmer som visar hur produkterna fungerar. Vi har även med ett antal nya produktområden, som processkranar och lastupp-tagningsdon. Fler tjänster än tidigare presenteras. Det finns bland annat information om tjänsterna, kontroll av lyftredskap, riskanalyser, konditionsanalyser och generalöversyn. Med hjälp av Demag-designer som finns på hemsidan kan man själv designa sin lyftutrustning. Kort sagt finns det väldigt mycket matnyttig information,

Gör bara det du är bäst på. Det gör vi.

För du ska kunna ägna tiden åt det du är bäst på erbjuder Dematek:

- Lyftutrustning från en av världens bästa tillverkare.
- Sveriges största reservdelslager.
- Service tekniker över hela landet.
- Ett omfattande program av utbildningar.

Ta kontakt med oss på 08-603 34 00 eller läs mer om vad vi kan åstadkomma för dig på dematek.se

DEMATEK
Lyftteknik på en högre nivå

Besök oss gärna på följande

EuroExpo-mässor

- 10–11 april Norrköping
- 15–16 maj Gävle
- 11–12 sept Växjö
- 27–28 nov Luleå

så jag råder alla som arbetar med lyftutrustning att ta sig tid och titta runt på sidan – det lönar sig, säger Claes Hörnfeldt.

Andra nya ställen där du nu kan hitta mer aktuell information om Dematek är på Facebook och även på pressinformationssidan www.mynewsdesk.com.

– Vi kommer under året att annonsera i fackpress, bland annat Ny Teknik, och finnas med banners på olika webbplatser. Givetvis fortsätter vi med vår populära kundtidning Dematek Outlook, som kommer ut med fyra nummer om året. Vi kommer även komplettera informationen med ett antal nyhetsbrev. Sist men inte minsta ställer vi ut på fem EuroExpo-mässor under året. Jag vill passa på att välkomna alla som har möjlighet att besöka oss under mässdagarna, avslutar Claes Hörnfeldt ●

PROFILEN

Michael Grebner

Projektledare på Dematek

Bor: Nacka

Familj: Gift, har två barn hemma och två utflugna, ett barnbarn

Fritidsintressen: Förutom den vanliga vardagslogistiken så ägnas fritiden till stor del åt musik. Michael spelar cello i orkestrar, bl.a. Bergslagens kammarsymfoniker, och som kammarmusiker i olika ensembleformer. Spelar cello gör för övrigt också resten av hemmaboende familjen.

Hej Michael,

Hur länge har du varit jobbat på Dematek?

– Jag har jobbat här sen i september förra året. Tidigare har jag arbetat på olika ledarbefattningar inom IT-branschen under 20 år. Jag var dock mätt på den branschen och beredd att prova på att arbeta med något mer konkret och handfast. Att det blev Dematek var lite av en slump. Vi fick kontakt och ömsesidigt tycke uppstod.

Berätta om dina arbetsuppgifter.

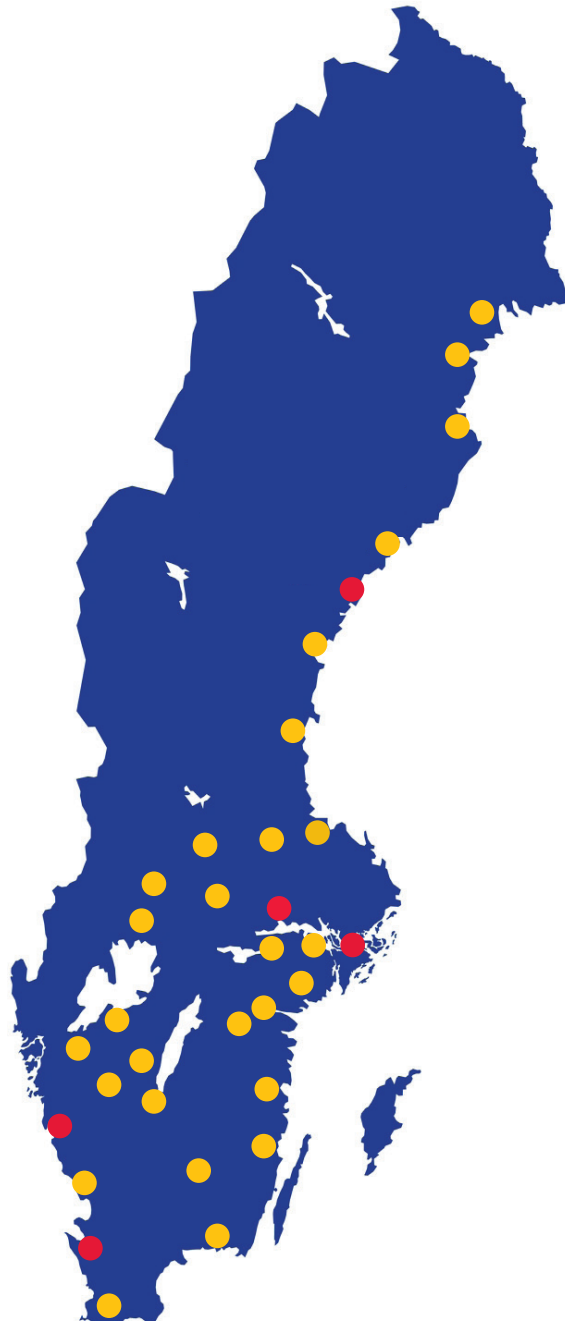
– Jag arbetar som projektledare för större, komplexa projekt som t.ex. ombyggnadsprojekt av kranar. Det är mycket offertarbete och problemlösning inom stora projekt. Det är något jag gillar och där tror jag att jag kan tillföra en hel del med mina tidigare arbetslivserfarenheter vad gäller struktur i projekt och affärer.

Nämn något aktuellt projekt.

– Just nu jobbar jag med ett väldigt intressant projekt där vi tillsammans med Brunhuber ska leverera en kran till Boliden i Skelleftehamn. Det gäller en 100 tons kran som ska installeras i en byggnad gjord för en kran på 50 ton. Kranen måste vara mycket kompakt samtidigt som den ska kunna lyfta 100 ton. Att kunna lyfta sådana vikter nära väggar med en kran som ska få plats i detta rum har varit det svåra i detta projekt. Det har krävs mycket räknande och kreativitet hos leverantören innan allt är klart. Projektet startade i december, kranen tillverkas nu i Tyskland och i maj ska den vara i drift hos kunden. Då har vi två veckor på oss, i samband med ett driftstopp, att ersätta den gamla kranen med den nya och få den godkänd för drift.

Vad är roligast med arbetet?

– Det har varit en intensiv, positiv och lärorik första tid. Kul och intressant med ny, konkret teknik. Det är också roligt att kunna bidra med mina erfarenheter från andra branscher. Det är ett bra arbetsklimat på Dematek med roliga människor och raka rör. Sen är det också kul att träffa kunder och se olika typer av industrier.

● Regionskontor

● Service & försäljning

Lyftteknik på en högre nivå www.dematek.se

Dematek AB, Box 5560, 141 07 Huddinge 08-603 34 00. Generalagent för Demag Cranes & Components GmbH.
Malmö. Helsingborg. Halmstad. Ronneby. Växjö. Jönköping. Falköping. Mariestad. Mullsjö. Göteborg. Trollhättan. Västervik.
Oskarshamn. Linköping. Norrköping. Nyköping. Stockholm. Strängnäs. Eskilstuna Karlstad. Västerås. Borlänge. Hagfors.
Guldsmedshyttan. Storvik. Gävle. Hudiksvall. Sundsvall. Örnsköldsvik. Umeå. Skellefteå. Piteå Luleå.